

**VARĖNOS RAJONO SAVIVALDYBĖS
KULTŪROS PAVELDO PUOSELĖJIMO BEI KULTŪROS PASLAUGŲ PLĖTROS
PROGRAMOS APRAŠYMAS**

Biudžetiniai metai	2017-ieji
Asignavimų valdytojas (-ai), kodas (-ai)	Varėnos rajono savivaldybės administracija, 188773873 Varėnos rajono savivaldybės viešoji biblioteka, 188201324 Varėnos kultūros centras, 188207010 Merkinės krašto muziejus ¹
Vykdytojas (-ai), kodas (-ai)	Varėnos rajono savivaldybės administracija, A0 Ekonomikos ir turizmo skyrius, P6 Finansų ir investicijų skyrius, P7 Kultūros ir sporto skyrius, P8 Varėnos rajono savivaldybės viešoji biblioteka, P8.1 Varėnos kultūros centras, P8.2 Merkinės krašto muziejus, P8.3 VšĮ Dargužių amatų centras, P8.5

Programos kodas	07
------------------------	-----------

Programos parengimo argumentai	<p>Įgyvendinant programą, bus siekiama išsaugoti ir populiarinti rajono kultūros paveldą ir tradicijas, skatinti visuomenės dalyvavimą kultūroje ir didinti kultūros ir viešosios informacijos prieinamumą. Tai tęstinė programa, apimanti rajono kultūros tradicijų bei kultūros paveldo objektų saugojimą, kultūros ir meno paslaugų sklaidą, vaikų ir jaunimo užimtumą, meninį ugdymą, kultūros įstaigų dalyvavimą Dainų švenčių tradicijų išsaugojime, sudarant sąlygas mėgėjų meno vystymuisi, įgyvendinti teisės aktuose numatytas priemones saugoti ir plėtoti etninę bei regionų kultūrą, modernizuoti bibliotekas, muziejus, kultūros centrus. Sparčiai besikeičianti visuomenė verčia keistis rajono kultūros įstaigas, plėsti ir modernizuoti teikiamas jų paslaugas. Būtina sukurti modernią bibliotekos paslaugų sistemą, kompiuterizuojant visus bibliotekos darbo procesus. Modernių technologijų naudojimu turėtų būti pagrįsta muziejų ir bibliotekų, kaip bendruomenės kultūros bei meninių gyvenimo centrų, padedančių formuoti ir palaikyti bendruomenei kultūrinį tapatumą, veikla. Įgyvendinant programą, bus siekiama suaktyvinti, išplėsti ir pakelti Varėnos kultūros centro ir jo filialų veiklą į profesionalesnį lygį, nustatyti kultūros plėtros prioritetus, padedančius išsaugoti ir išryškinti rajono savitumą.</p> <p>Pagal programą vykdomos Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu nustatytos <i>savarankiškosios savivaldybės funkcijos</i>: gyventojų bendrosios kultūros ugdymas ir etnokultūros puoselėjimas (dalyvavimas kultūros plėtros projektuose, muziejų, teatrų, kultūros, amatų centrų ir kitų kultūros įstaigų steigimas, reorganizavimas, pertvarkymas, likvidavimas ir jų veiklos priežiūra, savivaldybių viešųjų bibliotekų steigimas, reorganizavimas, pertvarkymas ir jų veiklos priežiūra); kraštovaizdžio, nekilnojamųjų kultūros vertybių ir savivaldybės įsteigtų saugomų teritorijų tvarkymas ir apsauga, savivaldybės teritorijoje esančių želdynų, želdinių apsauga, tvarkymas ir kūrimas, inventorizacijos, apskaitos, atskirųjų želdynų žemės sklypų kadastrinių matavimų ir įrašymo į Nekilnojamojo turto registrą organizavimas ir stebėseną.</p>
---------------------------------------	---

¹ Kodas paaiškės, įregistravus įstaigą Juridinių asmenų registre.

Ilgalaikis prioritetas (pagal Varėnos rajono savivaldybės strateginį plėtros planą)	Bendruomenės pažangos skatinimas ir socialinio saugumo stiprinimas.	Kodas	1
	Aplinką tausojančios ekonominės veiklos bei turizmo plėtros skatinimas.		2
Šia programa įgyvendinamas strateginis tikslas:	Skatinti aplinką tausojančią ekonominę veiklą bei turizmo plėtrą, puoselėti kultūros paveldą.	Kodas	02

Programos tikslas	Išsaugoti ir populiarinti regiono kultūros paveldą ir tradicijas, skatinti visuomenės dalyvavimą kultūroje, didinti kultūros ir viešosios informacijos prieinamumą.	Kodas	01
--------------------------	--	--------------	-----------

Tikslo įgyvendinimo aprašymas:

Siekiant įgyvendinti iškeltą tikslą, numatoma vykdyti du uždavinius:

01 uždavinys. Puoselėti krašto etninės kultūros tradicijas ir paveldą, užtikrinti autentiškų papročių ir amatų tęstinumą.

Uždaviniui įgyvendinti numatomos priemonės:

01. Etninės kultūros tradicijų ir amatų skatinimas.

Įgyvendinant šią priemonę, bus užtikrinta kultūros įstaigų veikla, skirta darbo, kalendorinių, bendruomenės, krašto tradicijų tęstinumui, autentiškumui bei unikalumui išsaugoti, sudaromos palankios sąlygos steigti ir veikti vaikų bei suaugusiųjų folkloro ansambliams, kitoms etninę kultūrą puoselėjančioms visuomeninėms grupėms bei organizacijoms. Bus tęsiamas kraštotyrinės medžiagos (knygų, straipsnių, bibliografinių rodyklių apie Varėnos rajoną, įžymius iš rajono kilusius, čia gyvenančius kūrėjus) skaitmeninimas Varėnos rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje.

Varėnos kultūros centras numato:

- tęsti su etnine kultūra susijusių respublikinių, regioninių renginių organizavimą: „Grybų šventę“, folkloro festivalį „Dzūkų godos“, amatų mugės „Auksalio kupkas“ ir „Vai, atvažiuoja šventa Kalėda“, tradicines kaimų šventes;

- organizuoti folkloro kolektyvų jubiliejines šventes, tradicinių šokių vakarones jaunimui, edukacinius tradicijų perėmimo užsiėmimus: margučių marginimo, karpinių, kalėdinių žaisliukų gamybos ir kt.;

- vykdyti etninio paveldo saugojimo, vystymo ir perėmimo veiklas – įgyvendinti projektą „Senųjų medinių indų sugrįžimas“, kuriuo bus siekiama perteikti Varėnoje sukauptą drožybos patirtį, studijuoti muziejų paveldą, vystyti kubilininkystės amata, įtraukti jaunimą ir skleisti su tuo susijusias žinias;

- per metus surengti dešimt respublikinių ir regioninių tautodailės darbų parodų.

VšĮ Dargužių amatų centras toliau planuoja tęsti 2016 m. pradėtą įgyvendinti programą „Tradicinių amatų puoselėjimas Dargužių amatų centre“, kuri rengiama kasmet vadovaujantis Varėnos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2016 m. kovo 22 d. įsakymu Nr. DV-345 „Dėl Varėnos rajono savivaldybės etnokultūros programų finansavimo ir projektų tvarkos aprašo ir dokumentų formų tvirtinimo“.

03. Projekto „Varėnos legendų parkas“ įgyvendinimas.

Įgyvendinant projektą, 2019 m. numatoma Varėnos legendų parko teritorijoje esančią skulptūrų ekspoziciją papildyti trimis naujomis teminėmis skulptūromis bei atnaujinti 9 esamas skulptūras ir 8 suoliukus.

05. Projekto „Viešosios įstaigos Dargužių amatų centro tradicinių amatų plėtra“ finansavimas.

Savivaldybės taryba 2016 m. birželio 28 d. priėmė sprendimą Nr. T-VIII-397, kuriuo pritarė VšĮ Dargužių amatų centro projektui „Viešosios įstaigos Dargužių amatų centro tradicinių amatų plėtra“ ir įsipareigojo Savivaldybės 2017–2018 metų biudžetuose numatyti šiam projektui iki 23 000 Eur visų tinkamų projekto išlaidų ir apmokėti projekto tinkamų finansuoti išlaidų dalį, kurių nepadengia projekto finansavimas, ir visas netinkamas finansuoti su projektu susijusias išlaidas.

Projekto metu 2017 m. planuojama atlikti kapitalinį remontą, kurio metu Dargužių amatų centro patalpos bus praplėstos iki 145 m², įrengiant maisto ruošimo, kepimo, pieno apdirbimo, apdoravimo, perdirbimo tradicinių amatų demonstracinę klasę pastato I aukšte, pynimo ir žolelių ruošimo klasę bei šių tradicinių amatų priemonių ir medžiagų saugojimo, paruošimo-džiovinimo patalpą, taip pat ekspozicijų ir parodų salę II aukšte. 2018 m. numatoma įsigyti pieno apdirbimo, apdoravimo ir perdirbimo įrangą, įrenginius, baldus ir kitas prekes, tiesiogiai susijusias su projekto įgyvendinimu.

Produkto vertinimo kriterijai:

- etnokultūros renginių skaičius;
- sutvarkytų bylų skaičius;
- tautodailės parodų skaičius;
- Varėnos legendų parke pastatytų skulptūrų skaičius.

Rezultato vertinimo kriterijus:

- etnokultūros renginių lankytojų skaičius.

02 uždavinys. Skatinti gyventojų dalyvavimą meninėje ir kultūrinėje veikloje, plėsti viešosios informacijos prieinamumą.

Uždaviniui įgyvendinti numatomos šios priemonės:

01. Kultūros projektų rengimo ir įgyvendinimo rajone užtikrinimas.

Įgyvendinant šią priemonę, numatoma iš dalies paremti Varėnos kraštui reikšmingų renginių organizavimą. Kultūros renginiai finansuojami konkurso būdu, pateikus tam tikros formos paraišką. Konkursui paraiškas teikia Varėnos rajono kultūros, ugdymo įstaigos, visuomeninės organizacijos, užsiimančios kultūrine veikla. Priemonė įgyvendinama vadovaujantis Savivaldybės administracijos direktoriaus 2016 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. DV-240 „Dėl kultūros projektų dalinio finansavimo iš Varėnos rajono savivaldybės biudžeto lėšų taisyklių patvirtinimo ir paraiškos formos tvirtinimo“. Priemonė įgyvendinama kiekvienais metais.

03. Dainų švenčių tradicijos tęstinumo užtikrinimas.

Numatoma toliau vystyti mėgėjų meno kolektyvų veiklą rajone, užtikrinti mėgėjų meno kolektyvų dalyvavimą įvairiuose festivaliuose, apžiūrose.

2017 m. Varėnos kultūros centro ir jo filialų darbuotojai ketina dalyvauti specialiuose seminaruose, skirtuose respublikinei Dainų šventei. 2017 m. numatoma skirti lėšų tautinių kostiumų įsigijimui mažiausiai dviem folkloro ansambliams, kad jie galėtų tinkamai atstovauti Varėnos kraštą 2018 m. vyksiančioje Dainų šventėje „Vardan tos...“. Planuojama, kad 2018 m. šventėje dalyvaus apie 20 kolektyvų iš Varėnos rajono: 14 folkloro ansamblių, 3 šokių kolektyvai, 3 chorai, tautodailininkai, amatininkai ir kt.

04. Leidinių leidyba.

Numatoma skatinti rajonui reikšmingų leidinių leidybą bei sklaidą, per metus išleisti 3-5 leidinius. Priemonė įgyvendinama kiekvienais metais. Leidinių leidybos iš Savivaldybės biudžeto tvarka patvirtinta Savivaldybės administracijos direktoriaus 2016 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. DV-240 „Dėl leidinių leidybos finansavimo iš Varėnos rajono savivaldybės biudžeto lėšų taisyklių tvirtinimo“.

05. Dalios Tamulevičiūtės profesionalių teatrų festivalio Varėnoje organizavimas.

Priemonė vykdoma įgyvendinant Savivaldybės tarybos 2012 m. kovo 27 d. sprendimą Nr. VII-T-355 „Dėl Dalios Tamulevičiūtės profesionalių teatrų festivalio Varėnoje nuostatų tvirtinimo“. Pagerbiant iškilią teatro meno pedagogę ir režisierę Dalią Tamulevičiūtę, gimusią Senojoje Varėnoje, kasmet Varėnoje organizuojamas profesionalių teatrų festivalis, kuriame dalyvauja Lietuvos profesionalūs teatrai.

06. M. K. Čiurlionio gimtinių infrastruktūros plėtra ir menininko atminimui skirtų renginių organizavimas.

Įgyvendinant šią priemonę, siekiama įprasmingai Mikalojaus Konstantino Čiurlionio gimtinę, padaryti ją patrauklią Lietuvos ir užsienio turistams, siejant Senosios Varėnos kaimą su Varėnos miestu.

Toliau bus tęsiamas renginių, skirtų M. K. Čiurlionio atminimui ir jo kūrybai, organizavimas. Tarptautinio menų festivalio „Druskininkų vasara su Čiurlioniu“ metu bus organizuojami programos „Čiurlionio kelias“ koncertai Perlojos, Merkinės, Liškiavos ir Senosios Varėnos bažnyčiose. M. K. Čiurlionio gimimo metinių minėjimo renginiai bus organizuojami 2017–2019 m. rugsėjo mėn. Jų metu bus teikiami dviem Varėnos rajono kultūrai nusipelnusiems žmonėms „Sidabrinės bitės“ ženklai ir Varėnos rajono savivaldybės premijos. Vys profesionalių kolektyvų koncertai. Spalio mėn. bus organizuojami menininko krikšto atminimo renginiai.

Įgyvendinant priemonę, planuojama atnaujinti „Čiurlionio kelio“ skulptūras. Tai dekoratyvinės kompozicijos M. K. Čiurlionio gyvenimo ir kūrybos motyvais. Varėnos rajone, kelyje Varėna-Druskininkai, 10 pakelės vietų stovi 17 skulptūrų. 2018 m. planuojama surengti „Čiurlionio kelio“

kompozicijos atnaujinimo projekto idėjų konkursą ir skirti tris premijas: I vieta – 3 000 Eur, II vieta – 2 000 Eur, III vieta – 1 000 Eur.

07. Tarptautinių festivalių tradicijos tęstinumo užtikrinimas.

Įgyvendinant priemonę, bus užtikrinamas tarptautinio poezijos festivalio „Poezijos pavasaris“ tęstinumas Varėnos rajone. Šis festivalis respublikoje rengiamas kasmet nuo 1965 m., Varėnos rajone – nuo 1999 m. Festivalio renginiai vyks: 2017 m. – Valkininkuose, 2018 m. – Senojoje Varėnoje, 2019 m. – Žilinuose.

08. Projekto „Įvairiapusis žmogus“ įgyvendinimas.

Gavęs finansavimą pagal Interreg V-A Lietuvos-Lenkijos bendradarbiavimo programą, 2018 m. Varėnos kultūros centras kartu su partneriais iš Lenkijos planuoja įgyvendinti projektą „Įvairiapusis žmogus“. Šio projekto metu numatoma užmegzti kultūrinius mainus su Lenkijos Ožyšo miesto kultūros centru, pristatyti Varėnos krašto kultūrinę veiklą, etnokultūros tradicijas, žymius krašto žmones ir jų kūrybą Lenkijoje, o Ožyšo krašto kultūrą – Lietuvoje. Planuojama rengti bendrus koncertus, kūrybines dirbtuves, konferencijas, gerosios patirties perėmimo seminarus abipus sienos bei atlikti dalies Varėnos kultūros centro patalpų remontą, įsigyti garso ir šviesos aparatūrą, techninius scenos efektų įrenginius ir kt.

Preliminari bendra Varėnos kultūros centrui tenkanti šio projekto išlaidų suma – 200 000 Eur. Visos tinkamos projekto išlaidos bus apmokamos Savivaldybės biudžeto lėšomis, o tik vėliau 85 proc. jų bus kompensuojama ES lėšomis. Be to, dalį Savivaldybės biudžeto išlaidų (7,5 proc.) 2019 m. planuojama kompensuoti valstybės biudžeto lėšomis.

Produkto vertinimo kriterijai:

- kultūros įstaigų mėgėjų meno kolektyvų skaičius;
- projektų, finansuotų iš Savivaldybės biudžeto, skaičius;
- profesionalių kolektyvų koncertų, spektaklių skaičius;
- išleistų leidinių skaičius;
- teatrų festivalio metu parodytų spektaklių skaičius;
- įrengtų ir atnaujintų lankytinų objektų, skirtų M. K. Čiurlioniui atminti, skaičius;
- M. K. Čiurlionio atminimui skirtų renginių skaičius;
- poezijos festivalių dalyvių skaičius.

Rezultato vertinimo kriterijai:

- mėgėjų meno kolektyvų dalyvių skaičius;
- kultūrinių renginių lankytojų skaičius;
- registruotų vartotojų skaičius;
- kompiuterizuotų darbo vietų skaičius;
- teatrų festivalio lankytojų skaičius;
- objektų ir renginių, skirtų M. K. Čiurlioniui atminti, lankytojų skaičius;
- poezijos festivalių lankytojų skaičius.

Programos tikslas	Skatinti kultūros paslaugų plėtrą bei modernizuoti kultūros įstaigų infrastruktūrą.	Kodas	02
--------------------------	--	--------------	-----------

Tikslo įgyvendinimo aprašymas:

Siekiant įgyvendinti iškeltą tikslą, numatoma vykdyti du uždavinius:

01 uždavinys. Organizuoti Varėnos rajono kultūros įstaigų veiklą.

Varėnos rajone veikia šios kultūros įstaigos, išlaikomos iš Savivaldybės biudžeto: Varėnos rajono savivaldybės viešoji biblioteka ir 24 jos filialai, Varėnos rajono kultūros centras ir 18 jo filialų kaimuose. Be to, nuo 2017 m. sausio 1 d. planuojama įsteigti Merkinės krašto muziejų ir 3 jo skyrius: Vinco Krėvės-Mickevičiaus memorialinį muziejų, Perlojos kraštotyros muziejų ir Dainavos apygardos partizanų muziejų su memorialu Dainavos apygardos partizanams atminti.

Uždaviniui įgyvendinti numatomos šios priemonės:

01. Varėnos rajono savivaldybės viešosios bibliotekos ir jos filialų veiklos organizavimas.

Priemonė įgyvendinama vadovaujantis Savivaldybės tarybos 2015 m. rugsėjo 29 d. sprendimu Nr. T-VIII-136 „Dėl Varėnos rajono savivaldybės viešosios bibliotekos nuostatų patvirtinimo“. Įgyvendinant ją, bus užtikrintas Varėnos rajono savivaldybės viešosios bibliotekos veiklos tęstinumas, įgyvendinami viešosios bibliotekos pagrindiniai tikslai ir uždaviniai – organizuoti Savivaldybės teritorijoje gyventojų bibliotekinį ir informacinį aptarnavimą bei teikti tradicines, elektronines ir viešosios erdvės (bendruomenės centro)

bibliotekos paslaugas visuomenei.

04. Varėnos kultūros centro ir jo filialų veiklos organizavimas.

Priemonė įgyvendinama vadovaujantis Savivaldybės tarybos 2010 m. sausio 26 d. sprendimu Nr. T-VI-859 „Dėl Varėnos kultūros centro nuostatų tvirtinimo“. Kultūros centras daug dėmesio skiria įvairių visuomenės grupių kokybiškam laisvalaikiui organizuoti ir bendruomenės kultūriniais poreikiais tenkinti. Šis centras puoselėja etninę kultūrą, skatina mėgėjų meno gyvybingumą, kuria menines programas, plėtoja švietėjišką, pramoginę veiklą, rengia kultūrinių programų projektus ir rūpinasi jų įgyvendinimu, puoselėja, turtina ir saugo krašto kultūrinį savitumą, padeda Varėnos krašto bendruomenės nariams susipažinti su profesionalaus meno vertybėmis teatru, muzika, daile, fotografija, kinu.

05. VšĮ Liškiavos kultūros centro veiklos finansavimas.

Priemonė įgyvendinama vadovaujantis Savivaldybės tarybos 2010 m. sausio 26 d. sprendimu Nr. T-VI-871 „Dėl sutikimo perimti viešosios įstaigos Liškiavos kultūros centro dalininko teises“.

Savivaldybė yra VšĮ Liškiavos kultūros centro dalininkė. 2018–2019 m. iš Savivaldybės biudžeto numatoma skirti lėšų šio centro veiklai finansuoti.

06. Savivaldybės literatūros ir kultūros premijų steigimas ir teikimas.

Įgyvendinant priemonę, teikiamos šios Savivaldybės literatūros ir kultūros premijos:

1. *Poeto Anzelmo Matučio premija* teikiama vadovaujantis Savivaldybės administracijos direktoriaus 2016 m. kovo 31 d. įsakymu Nr. DV-392 „Dėl Anzelmo Matučio ir Martyno Vainilaičio premijų skyrimo nuostatų tvirtinimo“. Premija teikiama kas dveji metai renginio „Poezijos pavasarėlis“, vykstančio Pauosupės kaime prie poeto A. Matučio drevės. Laureatą renka komisija, kuri tvirtinama Varėnos rajono savivaldybės viešosios bibliotekos direktoriaus įsakymu. Premija bus teikiama 2017 ir 2019 metais.

2. *Poeto Martyno Vainilaičio premija* teikiama kas dveji metai renginio „Susitikimas ežio dvare“ metu Valkininkų seniūnijos Vaitakarčio kaime už geriausią Lietuvoje poezijos knygą vaikams. Laureatą konkurso būdu renka komisija, kuri tvirtinama Varėnos rajono savivaldybės viešosios bibliotekos direktoriaus įsakymu. Premija bus teikiama 2018 metais.

3. *Savivaldybės kultūros premija „Sidabrinė bitė“*. Vadovaujantis Savivaldybės administracijos direktoriaus 2016 m. kovo 31 d. įsakymu Nr. DV-391 „Dėl Varėnos rajono „Sidabrinės bitės“ premijų skyrimo nuostatų tvirtinimo“, kiekvienais metais Senosios Varėnos Šv. arkangelo Mykolo bažnyčioje, minint M. K. Čiurlionio gimimo metines, įteikiamos dvi premijos už nuopelnus rajono kultūrai. Pretendentus vertina Varėnos rajono kultūros ir meno taryba. Premijas įsakymu skiria Varėnos kultūros centro direktorius, atsižvelgdamas į Kultūros ir meno tarybos rekomendacijas. Premijų gavėjai yra etatinis kultūros darbuotojas ir visuomeninis kultūros puoselėtojas.

08. Merkinės krašto muziejaus veiklos organizavimas.

Siekiant pagerinti muziejų organizacinę struktūrą, lankytojų aptarnavimą, užtikrinti geresnę muziejų teikiamų paslaugų kokybę bei edukaciją, nuo 2017 m. sausio 1 d., sujungus Merkinės kraštotyros ir genocido muziejų ir Vinco Krėvės-Mickevičiaus memorialinį muziejų, planuojama įsteigti biudžetinę įstaigą Merkinės krašto muziejų ir tris šio muziejaus skyrius: Vinco Krėvės-Mickevičiaus memorialinį muziejų, Perlojos kraštotyros muziejų ir Dainavos apygardos partizanų muziejų su memorialu Dainavos apygardos partizanams atminti.

Savivaldybės taryba pritarė muziejų reorganizavimui 2016 m. spalio 25 d. sprendimu Nr. T-VIII-491 „Dėl sutikimo reorganizuoti Merkinės kraštotyros ir genocido muziejų ir Vinco Krėvės-Mickevičiaus memorialinį muziejų“.

Produkto vertinimo kriterijai:

- kultūros centrų ir jų filialų skaičius;
- bibliotekų ir jų filialų skaičius;
- įteiktų Savivaldybės literatūros ir kultūros premijų skaičius.

02 uždavinys. Remontuoti ir rekonstruoti kultūros įstaigų patalpas.

Uždaviniui įgyvendinti numatomos šios priemonės:

01. Bibliotekos ir jos filialų remontas, pritaikant patalpas vartotojų poreikiams.

Įgyvendinant šią priemonę, 2017 m. planuojama sutvarkyti ir pritaikyti bibliotekos veikai buvusios Nedzingės pagrindinės mokyklos patalpas, sutvarkyti elektros instaliaciją ir pakeisti stogo dangą Tolkūnų

bibliotekoje, pakeisti langus Perlojos bibliotekoje.

2018 m. numatoma pakeisti langus Panaros bibliotekoje, įrengti sieninį šilumos siurblių Krivilių bibliotekoje, sutvarkyti elektros instaliaciją Pilvingių bibliotekoje, suremontuoti Varėnos viešosios bibliotekos administracijos, metodinio kabineto, komplektavimo, kraštotyros ir vaikų skyrių darbuotojų patalpas.

2019 m. planuojama įrengti sieninius šilumos siurblius-kondicionierius Dargužių ir Pilvingių bibliotekose, suremontuoti Krivilių, Panaros, Perlojos bibliotekas, sutvarkyti elektros instaliaciją Panaros bibliotekoje, pakeisti Tolkūnų pastato šildymo katilą.

06. Varėnos kultūros centro ir jo filialų pastatų remontas, naujų pastatų įsigijimas.

Įgyvendinant šią priemonę 2017 m. planuojama atlikti eksploatacinius Varėnos kultūros centro ir jo filialų pastatų priežiūros ir avarinius katilinių šildymo sistemų remonto darbus ir Nedzingės filialo, kuris 2016 m. buvo perkeltas į buvusios Nedzingės pagrindinės mokyklos patalpas, patalpų remontą.

2018–2019 m. Žilinių filiale planuojama atlikti visų vidaus patalpų remontą, taip pat apšiltinti pastato išorę bei įrengti malkinę kietajam kurui laikyti. Valkininkų filiale numatoma suremontuoti šildymo sistemą (pakeisti katilą, kamina), apšildyti pastato išorę, pakeisti nesandarias lauko duris, langus. Dubičių filialo pastatas renovuotas 2013 m., tačiau ūkiniai pastatai liko nesutvarkyti. Kietasis kuras, naudojamas pastato šildymui, sandėliuojamas lauke, kadangi buvusi katilinė sugriuvusi, todėl numatoma ją rekonstruoti ir pritaikyti kietojo kuro laikymui.

07. Kultūros įstaigų infrastruktūros modernizavimas Varėnos mieste.

Įgyvendinant šią priemonę, planuojama įgyvendinti ES ir Savivaldybės biudžeto lėšomis finansuojamą projektą, kurio metu bus modernizuotos Varėnos rajono savivaldybės viešosios bibliotekos ir Varėnos kultūros centro patalpos pritaikant jas šiuolaikinės visuomenės poreikiams.

Bendra preliminarai projekto „Kultūros įstaigų infrastruktūros modernizavimas Varėnos mieste“ vertė – 352 401 Eur, iš jų ES lėšos – 299 541 Eur, Savivaldybės biudžeto lėšos – 52 860 Eur.

2017 m. numatoma pradėti projekto veiklas – atlikti remonto darbus bibliotekoje, įsigyti dalį numatytos įrangos ir baldų bibliotekoje ir kultūros centre.

08. Projekto „Varėnos kultūros centro Žilinių filialo pastato atnaujinimas ir pritaikymas bendruomenės poreikiams“ įgyvendinimas.

Gavus finansavimą pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą, planuojama įgyvendinti projektą „Varėnos kultūros centro Žilinių filialo pastato atnaujinimas ir pritaikymas bendruomenės poreikiams“. Šio projekto metu numatoma atnaujinti dalį Varėnos kultūros centro Žilinių filialo patalpų, pritaikant jas kultūros centro ir kaimo bendruomenės poreikiams.

2017 m. planuojama parengti pastato atnaujinimo techninį projektą.

Produkto vertinimo kriterijus:

- atnaujintų kultūros įstaigų skaičius.

Rezultato vertinimo kriterijai:

- atnaujintų kultūros centrų dalis nuo bendro kultūros centrų skaičiaus, proc.;

- atnaujintų bibliotekų dalis nuo bendro bibliotekų skaičiaus, proc.;

- atnaujintų muziejų dalis nuo bendro muziejų skaičiaus, proc.

Programos tikslas	Sutvarkyti ir išsaugoti kultūros paveldo objektus ir jų kultūrinę vertę.	Kodas	03
Tikslo įgyvendinimo aprašymas: Siekiant įgyvendinti iškeltą tikslą, numatoma vykdyti vieną uždavinį: 01 uždavinys. Sutvarkyti kultūros paveldo objektus ir skatinti gyventojų susidomėjimą kultūros paveldo vertybėmis. Uždaviniui įgyvendinti numatoma vykdyti šias priemones: 03. Kultūros paveldo objektų tvarkymas ir išsaugojimas. Įgyvendinant priemonę, 2017 m. numatoma tvarkyti Merkinės piliakalnio (u. k. 3679) laiptus ir lieptą per Stangės upelį. Vykdam 2016 m. gautus Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos nurodymus, planuojama atlikti kapinių, įrašytų į kultūros vertybių registrą, teisinę registraciją ir parengti kultūros paveldo objektų apskaitos dokumentaciją bei Merkinės stulpų (u. k. 10584) konservavimo-			

restauravimo darbų metodiką ir restauruoti stulpus, taip pat parengti Lietuvos didžiojo kunigaikščio Vytauto paminklo (u. k. 14534) ir 1863 m. sukilėlių kapo paminklo (u. k. 10583) konservavimo-restauravimo darbų metodiką (restauruoti šiuos paminklus planuojama 2018 m., gavus finansavimą iš valstybės biudžeto). 2017 m. numatoma atstatyti ir Žydų žudynių ir užkasimo vietos (u. k. 11328) tvorą. Taip pat planuojama prižiūrėti ir tvarkyti kitus kultūros paveldo objektus, šalinti pažeidimus, susidariusius dėl gamtos veiksnių arba žmogaus veiksmų, skatinant platesnį visuomenės ratą domėtis kultūros paveldo vertybių išsaugojimu, bei 2017 m. rugsėjo mėnesį organizuoti Europos Tarybos programos „Europos paveldo dienos“ renginį.

05. Memorialo Dainavos apygardos partizanams sutvarkymas.

Ateinančiais metais numatoma įsteigti Merkinės krašto muziejaus skyrių – Dainavos apygardos partizanų muziejų su memorialu Dainavos apygardos partizanams atminti. Planuojama apjungti buvusiam NKVD-MVD pastate ir memorialo teritorijoje vykdomas veiklas, rekonstruoti pastatą ir jame įrengti šiuolaikišką, patrauklią ekspoziciją, skirtą Dainavos apygardos partizanų istorijai, sutvarkyti memorialo teritoriją ir pritaikyti ją vietos bendruomenės, buvusių partizanų, jų rėmėjų ir artimųjų poreikiams, kultūriniais renginiais, edukacijai, turistų lankymui.

2017 m. Savivaldybės biudžeto lėšomis numatoma atlikti NKVD-MVD pastato techninę ekspertizę ir žvalgomojus archeologinius tyrimus bei parengti šių objektų techninius projektus. Preliminarus lėšų poreikis – 40 000 Eur.

06. Vinco Krėvės-Mickevičiaus memorialinio muziejaus atnaujinimas.

Įgyvendinant šią priemonę, planuojama įgyvendinti ES ir Savivaldybės biudžeto lėšomis finansuojamą projektą, kurio metu bus atnaujintas Vinco Krėvės-Mickevičiaus memorialinis muziejus padidinant jo patrauklumą turizmui ir pritaikant jį platesnio profilio edukacinėms programoms.

Bendra preliminarai projekto „Vinco Krėvės-Mickevičiaus memorialinio muziejaus atnaujinimas“ vertė – 242 419 Eur, iš jų ES lėšos – 206 056 Eur, Savivaldybės biudžeto lėšos – 36 363 Eur.

Savivaldybės biudžeto lėšomis 2017 m. planuojama parengti techninį projektą (preliminarus lėšų poreikis – 18 000 Eur).

Produkto vertinimo kriterijai:

- sutvarkytų piliakalnių skaičius;
- sutvarkytų kultūros paveldo objektų skaičius;
- organizuotų renginių skaičius.

Rezultato vertinimo kriterijai:

- pritaikytų lankymui ir edukaciniam pažinimui piliakalnių dalis nuo bendro piliakalnių skaičiaus, proc.;
- sutvarkytų kultūros paveldo objektų dalis nuo bendro kultūros paveldo objektų skaičiaus, proc.;
- renginių dalyvių skaičius.

Numatomas programos įgyvendinimo rezultatas:

Visuomenės dalyvavimas kultūroje ir galimybės jos narių meninei saviraiškai yra svarbus krašto kultūros brandos bei kultūros demokratiškumo požymis. Programos įgyvendinimas sudaro prielaidas kiekvienam piliečiui realizuoti save kultūroje, atskleisti savo pomėgius ir gabumus. Globalizacijos procesų įtakoje siekiama puoselėti rajono savitumą, tradicijas. Dalyvavimas mėgėjų meno kolektyvuose įgalina sušvelninti neigiamų socialinių-ekonominių problemų poveikį žmonių gyvenimui ir dvasinei savijautai.

Įgyvendinus programą, bus modernizuotos kultūros įstaigos, užtikrintas efektyvesnis patalpų, biudžeto lėšų panaudojimas. Numatoma, kad bibliotekų, muziejų, kultūros, amatų centrų teikiamomis paslaugomis besinaudojančių gyventojų nemažės, o įdiegus naujas technologijas kultūros įstaigose, lankytojai gaus kokybiškesnes paslaugas.

Įgyvendinant programą, bus plečiamas visuomenės akiratis apie kultūros paveldo objektus, sudaromos sąlygos pažintiniam objektų lankymui. Išsaugotos kultūros paveldo vertybės bus perduotos ateities kartoms kaip istorinis-kultūrinis palikimas.

Galimi programos vykdymo ir finansavimo variantai:

Savivaldybės biudžeto lėšos, biudžetinių įstaigų pajamos, ES, valstybės biudžeto ir kitų finansavimo šaltinių lėšos.

Veiksmai, numatyti Varėnos rajono savivaldybės strateginiame plėtros plane, kurie susiję su vykdoma programa:

1.2.1.2. Užtikrinti duomenų pateikimą „Tradicinės kultūros vertybių sąvadui“, į jį įrašytų rajono etninės kultūros vertybių apskaitą ir informacijos sklaidą.

1.2.1.9. Skatinti etninės kultūros raiškos teritorinės įvairovės, plėtrą remiant projektus, skirtus atskleisti ir populiarinti savitas rajono vietovės tradicijas, papročius, tarmes, amatus.

1.2.2.1. Kasmet organizuoti šiuolaikinės meno kūrybos parodas, siekiant kuo didesnio meno krypčių įvairovės pristatymo.

1.2.2.2. Remti rajono mėgėjišką ir profesionalų meną bei jo sklaidą.

1.2.3.5. Rekonstruoti ar remontuoti Varėnos kultūros centro filialus.

1.2.3.7. Finansuoti folkloro ir kitų meno mėgėjų kolektyvų aprangos, instrumentų bei kito inventoriaus įsigijimą.

1.2.3.11. Atlikti Merkinės kraštotyros ir genocido muziejaus pastato, kuriame įrengta pokario laikų ekspozicija, kapitalinį remontą, sutvarkyti muziejui priklausančią teritoriją ir joje esančius istorinius objektus.

1.2.3.13. Modernizuoti Varėnos rajono savivaldybės viešosios bibliotekos filialų pastatus.

1.2.3.14. Varėnos rajono savivaldybės viešosios bibliotekos ir Žilinių filialo infrastruktūrą pritaikyti neįgalių žmonių poreikiams.

1.2.3.15. Užtikrinti, kad Varėnos savivaldybės viešosios bibliotekos skyriuose ir filialuose (Sarapiniškių, Žilinių, Nedzingės, Pilvingio, Panaros, Panočių, Krūminių, Tolkūnų, Dargužių, Valkininkų gel. stoties gyvenvietės, Gudakiemio, Puodžių) būtų įrengtos kompiuterizuotos, turinčios interneto ryšį darbo vietas darbuotojams ir lankytojams.

1.2.4.3. Užtikrinti M. K. Čiurlionio atminimą įamžinančių kūrinių ir kitų objektų sukūrimą, restauravimą bei priežiūrą, M. K. Čiurlionio atminimui skirtų bei jo kūrybą propaguojančių kasmetinių renginių organizavimą.

1.2.4.4. Populiarinti Vinco Krėvės-Mickevičiaus memorialinį muziejų (Subartonių k., Merkinės sen.), kasmet jame organizuoti rašytojo atminimui ir jo kūrybai skirtus renginius, mokomuosius užsiėmimus, ekspedicijas, tvarkyti kaimo kapinaites, kuriose yra palaidotas V. Krėvė-Mickevičius, jo žmona ir dukra.

1.2.4.5. Populiarinti poeto Martyno Vainilaičio sodybą-muziejų (Vaitakarčio k. Valkininkų seniūnija) bei joje įrengtą skulptūrų parką vaikams poeto M. Vainilaičio atminimui ir jo kūrybai skirtą vaikų meninės kūrybos festivalį „Susitikimas ežio dvare“, bei kas dveji metai organizuoti poeto Anzelmo Matučio Drevėje (Pausupės kaimas, Kaniavos seniūnija) „Poezijos pavasarėlį“.

Susiję įstatymai ir kiti svarbūs teisės aktai:

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas;

Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas;

Lietuvos Respublikos kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymas;

Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymas;

Lietuvos Respublikos etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymas;

Lietuvos Respublikos kultūros centrų įstatymas;

Lietuvos Respublikos dainų švenčių įstatymas;

Lietuvos Respublikos muziejų įstatymas;

Lietuvos Respublikos bibliotekų įstatymas;

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. gegužės 20 d. nutarimas Nr. 493 „Dėl Lietuvos kultūros paveldo skaitmeninio, skaitmeninio turinio saugojimo ir prieigos strategijos patvirtinimo“;

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. birželio 30 d. nutarimas Nr. XI-977 „Dėl Lietuvos kultūros politikos kaitos gairių patvirtinimo“;

UNESCO nematerialaus kultūros paveldo apsaugos konvencija;

Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2015 m. liepos 22 d. įsakymas Nr. ĮV-500 „Dėl Etninės kultūros plėtros 2015–2018 metų veiksmų plano patvirtinimo“;

Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2011 m. spalio 19 d. įsakymas Nr. ĮV-639 „Dėl Regionų kultūros plėtros 2012–2020 metų programos tvirtinimo“;

Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2015 m. balandžio 16 d. įsakymas Nr. ĮV-247 „Dėl Muziejų plėtros strateginių krypčių 2015–2020 metams patvirtinimo“ ir kt.

Kita svarbi informacija: nėra.

Programos lėšų poreikis ir numatomi finansavimo šaltiniai

(Eur)

Ekonominės klasifikacijos grupės	Asignavimai 2016-iesiems metams	Lėšų poreikis biudžetiniams 2017-iesiems metams	Projektas 2018-iesiems metams	Projektas 2019-iesiems metams
1. Iš viso lėšų poreikis:	1601804	2233006	3695121	3160527
1.1. išlaidoms:	1585004	1882576	2059137	1999209
1.1.1. iš jų darbo užmokesčiui	893600	1029915	1112576	1120711
1.2. turtui įsigyti ir finansiniams įsipareigojimams vykdyti	16800	350430	1635984	1161318
2. Finansavimo šaltiniai	1601804	2233006	3695121	3160527
2.1. Savivaldybės lėšos:	1531100	1961406	2662752	2875299
2.1.1. Savivaldybės biudžeto lėšos (SB)	1416600	1919456	2619952	2832399
2.1.2. Biudžetinių įstaigų pajamos (SB(SP))	40700	41950	42800	42900
2.1.3. Valstybės ir savivaldybės biudžeto tarpusavio atsiskaitymų lėšos (SB(TA))	73800	0	0	0
2.2. Kiti šaltiniai:	70704	271600	1032369	285228
2.2.1. Europos Sąjungos lėšos (ES)	0	221220	417169	197208
2.2.2. Valstybės biudžeto lėšos (LRVB)	49504	32180	596900	69620
2.2.3. Kiti finansavimo šaltiniai (Kt)	21200	18200	18300	18400

**KULTŪROS PAVELDO PUOSELĖJIMO BEI KULTŪROS PASLAUGŲ PLĖTROS PROGRAMOS
VERTINIMO KRITERIJŲ SUVESTINĖ**

Strateginio tikslo kodas	Programos kodas	Programos tikslo kodas	Uždavinio kodas	Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Vertinimo kriterijaus kodas	2016-ųjų metų planas	2017-ųjų metų planas	2018-ųjų metų planas	2019-ųjų metų planas	2030-ųjų metų planas
Efektų kriterijai										
02	07			Savivaldybės kultūros įstaigų (bibliotekų, kultūros centrų, muziejų) lankytojų skaičius, tūkst.	E-02-07-01	240,0	260,0	280,0	300,0	300,0
Rezultato kriterijai										
02	07	01		Etnokultūros renginių lankytojų skaičius	R-07-01-01	28 000	29 500	32 000	33 000	X
02	07	01		Mėgėjų meno kolektyvų dalyvių skaičius	R-07-01-02	1 260	1 300	1 350	1 350	X
02	07	01		Kultūrinių renginių lankytojų skaičius	R-07-01-03	109 200	110 200	110 800	111 800	X
02	07	01		Registruotų vartotojų skaičius	R-07-01-04	8 900	8 900	8 800	9 000	X
02	07	01		Kompiuterizuotų darbo vietų skaičius	R-07-01-05	103	105	105	107	X
02	07	01		Teatrų festivalio lankytojų skaičius	R-07-01-06	3 100	3 400	3 500	3 520	X
02	07	01		Objektų ir renginių, skirtų M.K. Čiurlioniui atminti, lankytojų skaičius	R-07-01-07	1 900	2 000	2 000	2 000	X
02	07	01		Poezijos festivalių lankytojų skaičius	R-07-01-08	250	300	300	310	X
02	07	02		Atnaujintų kultūros centrų dalis nuo bendro kultūros centrų skaičiaus, proc.	R-07-02-01	50,0	51,0	52,0	54,0	X
02	07	02		Atnaujintų bibliotekų dalis nuo bendro bibliotekų skaičiaus, proc.	R-07-02-02	13,8	13,79	14,04	14,10	X
02	07	02		Atnaujintų muziejų dalis nuo bendro muziejų skaičiaus, proc.	R-07-02-03	70,0	70,0	75,0	75,0	X
02	07	03		Pritaikytų lankymui ir edukaciniam pažinimui piliakalnių dalis nuo bendro piliakalnių skaičiaus, proc.	R-07-03-01	10,0	10,0	10,0	10,0	X
02	07	03		Sutvarkytų kultūros paveldo objektų dalis nuo bendro kultūros paveldo objektų skaičiaus, proc.	R-07-03-02	8,2	8,2	8,3	8,4	X
02	07	03		Renginių dalyvių skaičius	R-07-03-03	50	50	50	50	X

Produkto kriterijai										
02	07	01	01	Etnokultūros renginių skaičius	P-07-01-01-01	119	120	120	125	X
02	07	01	01	Sutvarkytų bylų skaičius	P-07-01-01-02	2	1	2	2	X
02	07	01	01	Tautodailės parodų skaičius	P-07-01-01-03	10	10	12	12	X
02	07	01	01	Varėnos legendų parke pastatytų skulptūrų skaičius	P-07-01-01-05	0	0	0	3	X
02	07	01	02	Kultūros įstaigų mėgėjų meno kolektyvų skaičius	P-07-01-02-01	120	120	125	120	X
02	07	01	02	Projektų, finansuotų iš Savivaldybės biudžeto, skaičius	P-07-01-02-02	41	42	43	44	X
02	07	01	02	Profesionalių kolektyvų koncertų, spektaklių skaičius	P-07-01-02-03	70	70	75	75	X
02	07	01	02	Išleistų leidinių skaičius	P-07-01-02-04	3	5	5	5	X
02	07	01	02	Teatrų festivalio metu parodytų spektaklių skaičius	P-07-01-02-05	22	20	19	19	X
02	07	01	02	Įrengtų ir atnaujintų lankytinų objektų, skirtų M. K. Čiurlioniui atminti, skaičius	P-07-01-02-06	0	0	0	1	X
02	07	01	02	M. K. Čiurlionio atminimui skirtų renginių skaičius	P-07-01-02-07	4	4	5	5	X
02	07	01	02	Poezijos festivalių dalyvių skaičius	P-07-01-02-08	8	9	10	11	X
02	07	02	01	Kultūros centrų ir jų filialų skaičius	P-07-02-01-01	19	18	17	17	X
02	07	02	01	Bibliotekų ir jų filialų skaičius	P-07-02-01-02	25	25	25	25	X
02	07	02	01	Įteiktų Savivaldybės literatūros ir kultūros premijų skaičius	P-07-02-01-03	3	3	3	3	X
02	07	02	02	Atnaujintų kultūros įstaigų skaičius	P-07-02-02-01	3	3	2	1	X
02	07	03	01	Sutvarkytų piliakalnių skaičius	P-07-03-01-02	1	2	2	2	X
02	07	03	01	Sutvarkytų kultūros paveldo objektų skaičius	P-07-03-01-03	10	10	10	10	X
02	07	03	01	Organizuotų renginių skaičius	P-07-03-01-04	1	1	1	1	X